

Handläggare
Monica Hector
Telefon: 08-50829765

Till
Stadsbyggnadskontoret

Sätra 2:1 del av och Bredäng 1:2 del av, planärende på samråd, 2022-00619

Med anledning av stadsbyggnadskontorets remiss av rubricerat ärende vill Skönhetsrådet anföra följande.

Beslut

Skönhetsrådet tillstyrker förslag till detaljplan med erinran om vidarebearbetning av reaktorbasen samt åtgärder som bidrar till att minska skalan i närmiljön. Rådet önskar även att Svenska kraftnät bearbetar de delar som inte ingår i detaljplanens bestämmelser, så som att ge pylonen en mer kraftfull gestaltning.

Ärendet

Stadsbyggnadskontoret har upprättat ett planförslag för del av fastigheterna Sätra 2:1 och Bredäng 1:2 i syfte att möjliggöra en teknisk anläggning med ett gasisolerat ställverk. Ställverket ska tillhöra Svenska kraftnät och ett av flera som ska sammankopplas för att säkerställa framtida elförsörjning i Stockholmsregionen. Det nya ställverket ska kopplas samman med Ellevio AB:s befintliga ställverk på platsen.

Detaljplanen säkerställer att anläggningens utbredning och utformning beaktar en möjlig stadsutveckling i närområdet. Ställverket ska bidra till att forma väl gestaltade stadsrum samt utveckla entrétråket till Stockholm längs motorvägen. Planförslaget är utformat utifrån målsättning att förena formgivning av byggnader och stadsrum med verksamhetens funktionalitet. Ställverkets funktion synliggörs i arkitekturen genom en framträdande gestaltad kraftledningsstolpe. Huvudbyggnaden, i form av en elegant stram box, reaktorbasens varierande gestaltning, staketet kring anläggningen samt kraftledningsstolpen ska bidra med identitet och särprägel till området, både från längre håll och i närområdet.

Rådet till skydd för Stockholms skönhet

105 35 Stockholm
Telefon 08-50829765
Växel 08-508 290 00
skonhetsradet@stockholm.se
skonhetsradet.stockholm

Skönhetsrådet anser att den föreslagna platsen för ställverket liksom den föreslagna volymen fungerar som tillägg på platsen. Rådet skulle dock önska att anläggningen tillåts göra så lite intrång i naturmarken som möjligt. Med föreslaget läge blir behovet av sprängningar betydande och resultatet i form av en bergsskärning

mot den skogsklädda höjden ett irreversibelt sår i landskapet. Rådet ser därför gärna att ställverket makas mot sydost, närmare E4/E20.

Fasaden föreslås utföras i ett reflekterande material av plan plåt i rostfritt stål eller naturanodiserad aluminium som bockas så att den får en reliefverkan både horisontellt och vertikalt. Skönhetsrådet anser att ansatsen som redovisas ger huvudbyggnaden en kraftfull gestaltning som, med tanke på ställverkets placering och verksamhetens syfte kan accepteras. De intilliggande reaktorbasen i betong med fasadintegrerad supergrafik anser dock rådet bör studeras vidare.

Rådets bedömning av den stora anläggningen är att det behövs kontraster för att få till en mer mänsklig skala. Rådet ser att utformningen av staketet runt anläggningen kan uppfattas som en ansats till detta men staketets utformning kan med fördel vidarebearbetas. Ytterligare åtgärder som skulle kunna bidra till att ställverket får en något mindre framträdande roll är att tillföra grönska, gärna i form av träd. Enligt rådets bedömning bör ”pylonen” om den ska kunna uppfattas som ett landmärke få ett stoltare och mer kraftfullt uttryck. Skönhetsrådet anser att den gula färgen kan fungera men att Svenska kraftnät bör uppmanas att fördjupa ansträngningen med gestaltningen av ”pylonen”.

Digitala signaturer

Detta dokument har signerats digitalt av följande personer

Namn	Datum
Inga Margareta,Varg	2024-05-07
Magnus Henrik Erkki,Nerlund	2024-05-07